

Parlament České republiky
Kancelář Poslanecké sněmovny

Parlamentní institut

DOKUMENTY SPOLEČNÉ ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY
EVROPSKÉ UNIE

DUBEN 2005

PROCES ROZŠIŘOVÁNÍ – VZTAH K BULHARSKU, RUMUNSKU, TURECKU A ZEMÍM ZÁPADNÍHO BALKÁNU	3
CHORVATSKO	3
BULHARSKO A RUMUNSKO	3
MAKEDONIE	4
IMPLEMENTACE EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE, EVROPSKÁ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANÁ POLITIKA	5
EVROPSKÁ POLITIKA SOUSEDSTVÍ	5
VOJENSKÉ A CIVILNÍ MISE	5
CIVILNÍ MANAGEMENT KONFLIKTŮ	6
SPOLUPRÁCE S MEZINÁRODNÍM TRESTNÍM SOUDEM	6
BOJ PROTI ŠÍŘENÍ ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENÍ	6
ZBROJNÍ EMBARGO – KODEX VÝVOZU ZBRANÍ	7
RŮZNÉ	8
MEZINÁRODNÍ VZTAHY EU, POSTOJE K JEDNOTLIVÝM OBLASTEM	8
ASIE	8
AFRIKA	8
BLÍZKÝ A STŘEDNÍ VÝCHOD	9
ZÁPADNÍ BALKÁN	10

PROCES ROZŠIŘOVÁNÍ – VZTAH K BULHARSKU, RUMUNSKU, TURECKU A ZEMÍM ZÁPADNÍHO BALKÁNU

CHORVATSKO

Pozadí

Na svém [zasedání 16. a 17.3. 2005](#) rozhodla Rada pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy ne zahájit vstupní rozhovory s Chorvatskem vzhledem k tomu, že nedostatečně spolupracovalo s ICTY.¹ O týden později, na zasedání Evropské rady, bylo rozhodnuto o vytvoření zvláštního týmu (task-force) pro přezkoumání míry chorvatské spolupráce s ICTY.

Aktuálně

Na programu zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy [25. a 26. 4. 2005](#) bylo setkání členů Rady s Chorvatskou delegací, s generální prokurátorkou ICTY a také vyslechnutí první zprávy task-force. Formální závěry Rada k Chorvatsku nepřijala, nicméně z tiskového prohlášení předsednictví² je zřejmé, že postoj EU k Chorvatsku se nemění. Tedy, vydání generála Gotoviny soudu v Haagu nadále zůstává hlavní podmínkou zahájení vstupních rozhovorů. Také ve [společném tiskovém prohlášení](#) k průběhu prvního zasedání Rady přidružení (Instituce vytvořená Dohodou o stabilizaci a přidružení mezi EU a Chorvatskem) EU zdůraznila, že plná spolupráce s ICTY je nutná ke svolání dvojstranné konference a zahájení vstupních negociací.

BULHARSKO A RUMUNSKO

Pozadí

Evropská rada na svém [zasedání 16. a 17. 12. 2004](#) přizvala Bulharsko a Rumunsko ke členství v Unii, do 14.12. 2004 se totiž oběma zemím podařilo uzavřít všechny kapitoly vyjednávání. Uzavření vstupních vyjednávání bylo podmíněčné. Komise bude nadále monitorovat, zda obě země naplňují *acquis*. Před koncem roku 2005 vypracuje hodnotící zprávy, ve kterých může dát podnět Radě k odložení vstupu Smluv o přistoupení v platnost. Rada by o tomto musela rozhodnout konsensem.

Ve středu 13. dubna proběhlo v Evropském parlamentu hlasování o vstupu Bulharska a Rumunska do EU. Ke každé zemi byly přijaty 2 legislativní akty – samotný souhlas se vstupem – [Bulharsko](#), [Rumunsko](#) – a dále usnesení doprovázející tento souhlas – [Bulharsko](#), [Rumunsko](#). Parlament dále přijal [Usnesení](#) o finančních dopadech přistoupení Rumunska a Bulharska.

---

¹ Pro podrobný přehled o průběhu jednání o Chorvatsku v orgánech Rady, včetně pozic jednotlivých aktérů, Viz mimoseznamová práce PI č. 901a: „Proces Rozšíření – Chorvatsko: přehled o současné situaci (k 21.3. 2005)“. Práce je dostupná na vyžádání v PI.

² [Viz Statement by Jean Asselborn on the EU-Croatia task force meeting in Luxembourg on 26 April 2005](#)

Aktuálně

25. dubna 2005 podepsali představitelé Rumunska, Bulharska a členských států smlouvy o přistoupení těchto zemí. Budou-li tyto smlouvy ratifikovány ve všech 27 parlamentech a nerozhodne-li Rada (na základě hodnotících zpráv Komise) o odložení jejich vstupu v platnost, Rumunsko a Bulharsko se k 1.1. 2007 stanou členy Evropské unie.

MAKEDONIE

Pozadí

Příhlašku ke členství v Evropské unii podala Makedonie 22. března 2004. Následně byla Komise vyzvána Radou k vypracování zprávy k možnosti makedonského přistoupení. Dohodu o stabilizaci a přistoupení uzavřela Makedonie s EU v březnu 2001.

Status kandidáta na členství má v této oblasti ještě Chorvatsko (přiznán 18.6. 2004. Další nástupnické státy resp. subjekty bývalé Jugoslávie (Srbsko a Černá hora, Bosna a Hercegovina, Kosovo) zatím nemají uzavřenou ani Dohodu o stabilizaci a přistoupení.

Aktuálně:

Komisař pro rozšíření Olli Rehn na tiskové konferenci 8. dubna oznámil, že Evropská komise vydá v listopadu tohoto roku zprávu o Makedonii, ve které vysloví doporučení, zda této zemi udělit status kandidáta na členství v EU. Rozhodnutí o přijetí Makedonie jako kandidáta na členství by na základě případného doporučení Komise mohla učinit Evropská rada na svém prosincovém zasedání. Ještě v prosinci tohoto roku, nebo v prvních měsících roku 2006 by mohly být s Makedonií zahájeny vstupní rozhovory.

IMPLEMENTACE EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE, EVROPSKÁ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÁ POLITIKA

EVROPSKÁ POLITIKA SOUSEDSTVÍ

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy o Evropské politice sousedství](#), 25. a 26.4. 2005

Rada přivítala sdělení Komise ze dne 2. března 2005³ o Evropské politice sousedství (EPS), jakož i zprávy (v příloze sdělení) o Arménii, Ázerbajdžánu, Egyptu, Gruzii a Libanonu. Rada se ztotožnila s hlavními směry stanovenými v těchto dokumentech a má za to, že jsou výborným základem dalšího rozvoje EPS.

Rada vzala na vědomí, že Komise již zahájila jednání s cílem připravit akční plán společně s Egyptem a Libanem. Dále Komisi vyzvala, aby zahájila příslušná jednání s cílem připravit akční plány pro všechny tři země jižního Kavkazu.

Rada vzala na vědomí záměr Komise dokončit tyto plány do konce tohoto roku. Akční plány by měly trvat minimálně po dobu tří let, dohled nad jejich prováděním bude uskutečňován v rámci orgánů stanovených v příslušných dohodách o přidružení a o spolupráci.

Rada s uspokojením konstatovala, že alžírský parlament ratifikoval dohodu o přidružení, a vzala na vědomí záměr Komise připravit zprávu o Alžírsku.

VOJENSKÉ A CIVILNÍ MISE

Návrh závěrů Rady k rozhodnutí zahájit Policejní misi Evropské unie v Konžské demokratické republice (EUPOL KINSHASA) – schváleno Radou EU 12.4. 2005, 5.4. 2005 (7734/05)

Rada je rozhodnuta zahájit misi EUPOL KINSHASA, vzhledem k tomu že je již připravena a proběhla výměna dopisů mezi unijními a konžskými úřady. Dopisy potvrzují podporu konžských orgánů pro provedení této mise.

Pozadí

Společná akce Rady [2004/847/SZBP](#) o policejní misi Evropské unie týkající se integrované policejní jednotky, EUPOL Kinshasa byla Radou přijata 9.12. 2004. Cílem mise je pomoci vládě DRK při vytváření integrované policejní jednotky v Kinshase. Mise má trvat 12 měsíců a působí v ní přibližně 30 policejních důstojníků ze zemí EU. Jejich úkolem je pomáhat při vytváření jednotky a po jejím vzniku monitorovat její činnost a radit při její činnosti.

---

³ Toto sdělení se Výbor pro evropské záležitosti na své 23. schůzi dne 22. 3. 2005 rozhodl projednat.

Návrh společné akce o poradní a pomocné misi Evropské unie pro reformu bezpečnostního sektoru v Demokratické republice Kongo (EUSEC), 27.4. 2005, [7940/05](#)

Rada se rozhodla přispět k reformě bezpečnostních složek v DRK zřízením poradní a pomocné mise. Odborníci budou především přiděleni kabinetu ministra obrany, generálního štábu, Národního výboru pro odzbrojení demobilizaci a opětovné začlenění a Smíšeného operačního výboru. Finanční referenční částka určená k hrazení výdajů souvisejících s misí činí 1 600 000 EUR, hrazena je z rozpočtu ES.

CIVILNÍ MANAGEMENT KONFLIKTŮ

Civilní hlavní cíl 2008 (CHG 2008), revidované návrhy sekretariátu Rady pro vývoj CHG 2008 v průběhu roku 2005, 8.4.2005 ([7891/05](#)) LIMITE

Návrhy sekretariátu Rady ohledně naplňování CHG 2008 pro jednání v pracovní skupině (CIVCOM), jedná se o „živý“ dokument, tedy dokument který je v současné době objektem projednávání na expertní úrovni a nejde tedy o jeho konečnou verzi.

Pozadí

Civilní hlavní cíl 2008 byl schválen Evropskou radou v prosinci 2004. Viz. příloha III. Závěrů předsednictví - dokument [15547/04](#) (LIMITE). V tomto dokumentu je nastíněn rozvoj civilních prostředků EU pro management konfliktů do roku 2008. Hlavním koordinátorem CHG 2008 je sekretariát Rady, v rámci kterého vznikl „přípravný tým“ (Civilian Headline Goal Project Team). Výše prezentovaný dokument je dílčím plánem pro naplňování CHG 2008 v roce 2005.

SPOLUPRÁCE S MEZINÁRODNÍM TRESTNÍM SOUDEM

Návrh mandátu ke sjednání dohody o spolupráci a pomoci mezi Evropskou unií a Mezinárodním trestním soudem (ICC), 19.4.2005, [8059/05](#) LIMITE

Jedná se o návrh dohody, která upravuje spolupráci mezi EI a ICC v oblasti výměny a sdílení informací a pravidelných kontaktů. Upravuje také práva zaměstnanců EU pokud mají před soudem vypovídat.

BOJ PROTI ŠÍŘENÍ ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENÍ

Aktualizované znění Společného vojenského seznamu EU (vybavení, na které se vztahuje Kodex chování Evropské unie pro vývoz zbraní) přijaté Radou, 6.4. 2005, [7820/05](#)

Tímto společným vojenským seznamem se nahrazuje a aktualizuje společný vojenský seznam přijatý Radou 17. listopadu 2003.

Společný postoj Rady k hodnotící konferenci stran Smlouvy o nešíření jaderných zbraní, jež se bude konat v roce 2005, 20.4. 2005, [7768/05](#)

Tímto společným postojem vymezuje Rada cíle a postoje, které bude EU zastávat v průběhu konference. Hlavním cílem Unie je dosažení univerzality Smlouvy o nešíření jaderných zbraní a jejího respektování všemi smluvními státy. Společný postoj dále jmenuje řadu dílčích priorit,

jednou z nich je např. vytvoření bezjaderné zóny v oblasti Středního východu nebo provádění účinné vnitrostátní kontroly vývozu.

ZBROJNÍ EMBARGO – KODEX VÝVOZU ZBRANÍ

Návrh „sady nástrojů“, která má být zahrnuta do „Uživatelské příručky ke Kodexu chování Evropské unie při vývozu vojenského materiálu“, 5.4.2005 (7817/05) LIMITE

Dokument navazuje na dokument 6793/05, kterým COARM předkládá návrh na změnu současného Kodexu⁴. Jedná se o soubor opatření, která mají být individuálně používána v době po zrušení zbrojního embarga vůči konkrétní zemi. Tato opatření mají vést k posílení závaznosti Kodexu a spolupráce členských zemí EU v této oblasti.

Návrh nespecifikuje, jak dlouho budou opatření aplikována. Hovoří se pouze o standardní lhůtě.

Variantně jsou zde navrženy dvě úpravy standardní doby:

- 1. Členské státy se podle situace v dané zemi rozhodnou na základě konsensu na zkrácení či prodloužení této lhůty*
- 2. Po uplynutí standardní doby budou opatření dále aplikována, dokud členské státy nerozhodnou jinak.*

Materiál navrhuje celkem sedm nástrojů, kterými se členské země mají řídit:

- 1. Členské státy mohou přijmout prohlášení, že i přes zrušení embarga, budou plně aplikovat kritéria Kodexu*
- 2. Členské státy budou na expertní úrovni pravidelně konsultovat národní vývozní politiky vůči dané zemi. V případě, že jeden či více členských států bude zvažovat změnu své národní politiky, projednají to státy na úrovni Rady. V rámci diskusí by se mohlo jednat o tom, jaká kritéria Kodexu by byla pro danou zemi relevantní v souvislosti s uvažovaným embargem. Diskutovat by se mohlo i o konkrétní komoditě zvláštního významu ve vztahu k dané zemi*
- 3. Každé tři měsíce se budou členské státy důvěrně informovat o licencích vydaných k vývozu vojenského materiálu do dotyčné země. Přísně chráněny musí být informace o zamítnutí licence.
Návrh sady nástrojů specifikuje, jaké informace má pravidelná zpráva obsahovat – m.j datum vydání licence, stručný popis zboží, číslo položky ve Společném seznamu vojenského materiálu EU (EU Common Military List), množství, účel a konečný uživatel.*
- 4. Podle návrhu si členské státy vymění informace o všech vývozních licencích na vojenský materiál do dotyčné země v uplynulých pěti letech. Zpráva bude mít stejné náležitosti jako pravidelná tříměsíční.*
- 5. Členské státy posoudí zamítnutí licencí na vývoz do dotyčné země vydaná v posledních třech letech, která se odvolávala na kritérium 1(a) Kodexu a uvedou, jestli by licence byly zamítnuty i na základě jiných kritérií Kodexu, a pokud ano, tak jakých.*
- 6. Návrh připomíná, že členské státy budou posuzovat žádosti o vývoz zboží dvojího užití (dual use) do dotyčné země v souladu s článkem 8 Nařízení Rady č.1334/2000.*
- 7. Podle návrhu budou tato opatření aplikována jen na omezenou dobu, a to při exportu vojenského materiálu do zemí, na které bylo v minulosti uvaleno zbrojní embargo EU. Opatření nemají být precedents pro všeobecnou aplikaci Kodexu.*

---

⁴ Viz Dokumenty SZBP za měsíc březen a Informační podklad PI č. 3.028.

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

RŮZNÉ

Výroční zpráva Rady EU Evropskému parlamentu o hlavních aspektech a základních volbách Společné zahraniční a bezpečnostní politiky, včetně finančních implikací pro rozpočet Evropských společenství, 15.4. 2005, [7961/05](#)

Zpráva poskytuje přehled všech aktivit Unie v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky, včetně společných postojů a společných akcí, v roce 2004.

MEZINÁRODNÍ VZTAHY EU, POSTOJE K JEDNOTLIVÝM OBLASTEM

ASIE

Společný postoj Rady 2005/340/SZBP ze dne 25. dubna 2005, kterým se prodlužují a mění omezující opatření vůči Barmě/Myanmaru a kterým se mění společný postoj 2004/423/SZBP, úřední věstník L108, 29.4. 2005

Vzhledem k tomu, že situace v Barmě/Myanmaru neposkytuje důvod ke zrušení omezujících opatření, Rada tyto o 12 měsíců prodlužuje.

Společný postoj 2004/423/SZBP se týká zákazu prodeje a exportu zbraní a vojenského materiálu Barmě/Myanmaru a stejně tak i jakéhokoliv jiného materiálu, který by tamní vláda mohla využít k represím vůči vlastnímu obyvatelstvu. Zákaz se vztahuje i na technickou a finanční pomoc související s vojenskými aktivitami. Společný postoj rovněž zakazuje Barmským představitelům vstup na území členských států EU.

AFRIKA

Společný postoj Rady 2005/304/SZBP o předcházení konfliktům v Africe, jejich zvládnání a řešení a o zrušení společného postoje 2004/85/SZBP, 12.4. 2005 ([6759/05](#)), úřední věstník [L 097](#)

Unie chce především pomáhat Africké unii při řešení konfliktů v Africe, přičemž se zaměří hlavně na předcházení konfliktům, řešení krizí, budování míru a post-konfliktní obnovu států.

Společná zpráva Sekretariátu a Komise o hodnotící misi Africké unie v Súdánu a Dárfúru, 4.4. 2005 ([7749/05](#))

V období od 10. do 22. března se Evropská unie podílela na zvláštní hodnotící misi vedené Africkou unií v Súdánu/Dárfúru. Cílem této mise bylo vyhodnotit dosavadní výsledky mise Africké unie v Dárfúru/Súdánu (AMIS) která dohlíží na bezpečnost v oblasti. Zpráva popisuje současnou situaci v Dárfúru, úspěchy a nedostatky AMIS, doporučuje další kroky.

Závěrečné Komuniké ze setkání EU-Afrika na ministerské úrovni, 13.4.2005 ([7999/05](#))

Hlavními tématy setkání byly: mír a bezpečnostní situace, vládnutí (governance), regionální integrace a obchodní spolupráce, rozvojová (environmentální) témata, příprava na zářijový summit OSN a rozvoj dialogu EU-Afrika.

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy týkající se oblasti Velkých afrických jezer](#), 25. a 26.4. 2005

Rada ve svých závěrech připomněla, že transformační proces v Demokratické republice Kongo (DRK) nyní vstupuje do rozhodující fáze a vyzvala její orgány k jeho pokračování. Zvláštní znepokojení vyjádřila Rada nad pomalostí reformem v bezpečnostním sektoru. Zde již EU DRK pomáhá (EUPOL Kinshasa) a chystá se další mise na podporu reformy bezpečnostního sektoru (EUSEC).

BLÍZKÝ A STŘEDNÍ VÝCHOD

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy týkající se Iráku](#), 25. a 26.4. 2005

Rada přivítala vytvoření přechodné vlády v Iráku a zdůraznila svoji ochotu s touto vládou spolupracovat a rozvíjet politický dialog. Rada potvrdila ochotu Evropské unie pokračovat v programu celkové pomoci, jehož cílem je stabilní, jednotný, demokratický a prosperující Irák.⁵

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy týkající se mírového procesu na blízkém východě](#), 25. a 26.4. 2005

Rada vyjádřila znepokojení nad nedostatkem dynamismu při realizaci závazků Palestinců a Izraelců přijatých v Sharm-El-Sheikhu, který by mohl ohrozit oživení mírového procesu. Zvláště Rada zmínila znepokojení nad zprávami o osídlovacích aktivitách na Západním břehu Jordánu, byť cestovní mapa předpokládá jeho zmrazení.

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy o Libanonu](#), 25. a 26.4. 2005

Rada připomněla význam, který příkládá plnému provádění rezoluce 1559 Rady bezpečnosti OSN (odchod syrských vojáků z Libanonu). Přivítala pokračování v procesu stahování syrských vojsk, které by mělo skončit do 30. dubna 2005.

Rada vzala na vědomí jmenování Najiba Mikatiho předsedou Rady ministrů Libanonu. Vyjádřila přání, aby tato vláda byla schopna uspořádat svobodné, transparentní a spravedlivé volby bez jakéhokoliv cizího zásahu. Evropská unie je připravena podpořit libanonský volební proces vysláním volební pozorovatelské mise.

Rada přivítala přijetí rezoluce 1595 Rady bezpečnosti OSN (7. dubna 2005) a rozhodnutí o vytvoření nezávislé mezinárodní vyšetřovací komise, jejímž cílem bude pomoci libanonským orgánům ve vyšetřování atentátu ze 14. února 2005.

---

⁵ Klíčovými dokumenty pro pomoc Iráku jsou: [Evropská unie a Irák – rámec pro zapojení](#) a [Program pomoci Iráku pro rok 2005](#).

ZÁPADNÍ BALKÁN

Rozhodnutí Rady, kterým se provádí společný postoj 2004/694/SZBP o dalších opatřeních na podporu účinného provádění mandátu Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii (ICTY), 12.4.2005 ([7839/05](#))

Rozhodnutí Rady mění seznam osob v příloze společného postoje [2004/694/SZBP](#), vzhledem k tomu, že pět z těchto osob bylo již vzato do vazby ICTY a naopak jedna osoba byla nově obviněna, a proto je třeba její jméno do seznamu zanést.

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy k oblasti západního Balkánu](#), 25. a 26.4. 2005

Rada přivítala sdělení Komise o připravenosti Srbska a Černé hory na jednání o Dohodě o stabilizaci a přidružení s Evropskou unií, tato jednání si Rada přeje zahájit co nejdříve. Rada připomněla, že sblížení těchto zemí (stejně jako ostatních zemí západního Balkánu) závisí na rychlosti s jakou tyto země provedou nezbytné reformy, přizpůsobí se kodaňským kritériím a požadavkům procesu stabilizace a přidružení, včetně plné spolupráce s mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii.

Rada vzala na vědomí konání místních voleb v Bývalé jugoslávské republice Makedonii. Zde vyjádřila své zklamání nad jejich nestandardním průběhem, na který upozornili mezinárodní pozorovatelé. Rada připomněla, že pořádání demokratických voleb podle mezinárodních standardů je základním předpokladem pro sblížování s Evropskou unií.